

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 14 lipca 2011 r.

BM-1-071-311/11/3

DL-P-V-071-22/11

J. Kucziński
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 15.07.2011
nr. 6114 podpis: Kuczińska

Pani
Grażyna Anna Sztark
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na przesłany przy piśmie z dnia 14 czerwca 2011 r. (znak: BPS/DSK-043-3753/11), tekst oświadczenia złożonego przez senatora Ryszarda Knosalę podczas 78. posiedzenia Senatu RP w dniu 9 czerwca br., dotyczącego „instytucji bezpłatnej pomocy prawnej na etapie poprzedzającym postępowanie przed sądem”, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę zaznaczyć, iż w Ministerstwie Sprawiedliwości dostrzeżono problem braku w polskim systemie prawnym regulacji, które umożliwiałyby osobom fizycznym o niskim statusie materialnym dostęp do finansowanej przez państwo nieodpłatnej pomocy prawnej na etapie przedsądowym. Zauważono też potrzebę stworzenia systemu instytucjonalnego, który zapewni każdej osobie fizycznej prawo do skorzystania z nieodpłatnej informacji prawnej.

Aktualnie bowiem nie obowiązują w porządku prawnym kompleksowe regulacje, które umożliwiałyby osobom fizycznym o niskim statusie materialnym dostęp do finansowanej przez państwo nieodpłatnej pomocy prawnej na etapie przedsądowym, a także w postępowaniu przed organami administracji publicznej. Jako niewystarczającą należy ocenić regulację zawartą w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.), zgodnie z którą do zadań powiatu należy m.in. prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym prawnego. Brak jest również regulacji zapewniających wszystkim obywatelom dostęp do nieodpłatnej informacji prawnej.

Z powyższych względów w Ministerstwie Sprawiedliwości opracowany został projekt założeń do projektu ustawy o nieodpłatnej pozasądowej pomocy prawnej i informacji prawnej dla osób fizycznych. Projekt ten, po poddaniu go procedurze uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych, został przyjęty przez Stały Komitet Rady Ministrów, a następnie skierowany pod obrady Rady Ministrów, która przyjęła założenia w części dotyczącej nieodpłatnej informacji prawnej dla osób fizycznych. Jednocześnie Rada Ministrów zdecydowała, że Minister Sprawiedliwości przygotuje i przeprowadzi program pilotażowy nieodpłatnej pomocy prawnej, którego efekty posłużą do rzetelnej i wnikliwej oceny skutków finansowych przyszłej ustawy o nieodpłatnej pozasądowej pomocy prawnej dla osób fizycznych, a w konsekwencji do przyjęcia optymalnych rozwiązań w przyszłej regulacji prawnej.

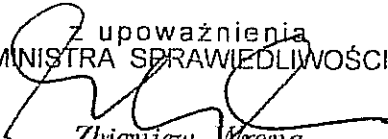
Na podstawie założeń przyjętych przez Radę Ministrów, Rządowe Centrum Legislacji opracowało projekt ustawy o nieodpłatnej informacji prawnej dla osób fizycznych. Projekt ten obecnie znajduje się w fazie uzgodnień między Ministrem Sprawiedliwości a Rządowym Centrum Legislacji. Podkreślić przy tym trzeba, iż podstawowym celem projektowanej ustawy jest stworzenie systemu instytucjonalnego, który zapewni każdej osobie fizycznej prawo do skorzystania z nieodpłatnej informacji prawnej.

Odnosząc się natomiast do szczegółowych rozwiązań przyjętych w projektowanej regulacji dotyczącej informacji prawnej dla osób fizycznych pragnę zauważyć, iż informacja prawna polegać będzie na udzielaniu informacji o treści obowiązującego prawa, o prawach i obowiązkach wynikających z obowiązujących przepisów, instytucjach właściwych do załatwienia sprawy i trybie postępowania, a także o możliwości, trybie i przesłankach uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej w poszczególnych rodzajach postępowań. Prawo do skorzystania z informacji prawnej przysługiwać będzie wszystkim osobom fizycznym, które będą mogły w tym celu skorzystać z bezpłatnej infolinii. Przewiduje się również, że informacje prawne będą dostępne na specjalnym portalu informacyjnym.

W tym celu powołana zostanie struktura organizacyjna, składająca się z Centrum Informacji Prawnej oraz ośrodków informacji prawnej, działających jako ekspozytury Centrum.

Centrum Informacji Prawnej będzie miało status państwowej jednostki budżetowej, finansowanej z części budżetu państwa, której dysponentem będzie Minister Sprawiedliwości. Dodać też trzeba, że tworzona w ramach ustawy struktura organizacyjno-kadrowa systemu informacji prawnej będzie również wykorzystywana we wdrażaniu i funkcjonowaniu równoległego systemu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Pozwoli to w sposób elastyczny kształtować w przyszłości zakres zadań realizowanych przez powyższe jednostki, które tworzone są obecnie na potrzeby systemu udzielania informacji prawnej. Warto przy tym podnieść, że informacja prawna stanowi jeden z elementów całego (docelowego) systemu zapewniania pomocy prawnej osobom niezamożnym. Dlatego też stworzenie siatki instytucjonalnej informacji prawnej jest działaniem zmierzającym z jednej strony do zapewnienia tym osobom przydatnej im w życiowych sprawach wiedzy z zakresu prawa, a z drugiej – krokiem w kierunku wykreowania kompleksowego, stabilnego i spójnego systemu pomocy prawnej.

Z życzeniami sukcesu

Z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Wrona
PODSEKRETARZ STANU